

KARANTIINNE TAIMEKAHJUSTAJA

Tamme-äkksurma EL-i välised isolaadid

Phytophthora ramorum

Taimkahjustaja lühikirjeldus

Tamme-äkksurm on ohtlik taimede seenhaigus, mida põhjustab seenetaoline mikroorganism (oomütseet) *Phytophthora ramorum*, mis põhjustab tema peremeestaimede hukkumist. Lisaks muudab haigus nakatunud taimed vastuvõtlikumaks teistele nakkustele ja putukkahjuritele. Tamme-äkksurm on Euroopa Liidus juba levinud taimehaigus, mille levimist küll piiratakse, aga karantiinseks taimkahjustajaks loetakse EL-i väliseid *Phytophthora ramorum*-i isolaate ehk tema põhivälialast geograafiliste või ökoloogiliste tegurite poolt eraldatud väiksemaid populatsioone.

Tüvehaavandid tammel

Foto: Joseph O'Brien, USDA Forest Service, USA

Haavandid rododendronil

Foto: PTA

Kahjustustunnused

Tamme-äkksurma haigustunnused on erinevatel taime-liikidel erinevad. Põhilisteks haigustunnusteks on lehe laiksus, lehtede ja okaste kolletumine ja kuivamine, võrsete närbumine ja kuivamine, laigud ja haavandid võrsetel, puudel ka tüvehaavandid ja mahla immitsemine tüvest. Haigusest nõrgestatud taimed on vastuvõtlikud ka teistele nakkustele ja putukkahjuritele.

Ainult silmaga nähtavate tunnuste põhjal haigust määrata ei saa, täpne määramine on võimalik ainult laboratoorse analüüsiga.

Peremeestaimed

Taimkahjustaja peremeestaimed kuuluvad sugukondadesse pöögilised, vahtralised, kanarbikulased, loorberilised, hobukastanilised, kuslapuulised, türnpuulised, roosöielised, männilised, jugapuulised.

Eesti tingimustes on peremeestaimedeks – rododendron, tamm, lodjapuu, hobukastan, pöök, harilik ebatsuuga, harilik sirel, harilik pohl, kanarbik, harilik laanelill, harilik saar, paljaviljaline kibuvits, raagremmelgas, paakspuu.

Levik

Phytophthora ramorum-i spoorid levivad vihmaga, veepritsmetega või suure õhuniiskuse korral ka tuulega. Haigustekitaja kandub edasi jalanõude või sõidukite rataste külge jäänud mullaga, samuti kastmis- ja põhjaveega. Taimahaiguse kauglevik on võimalik nakatunud taimede ja mulla transpordil.

Lisainfo: EPPO Global Database - [taimekahjustaja iseloomustus ja levikuala](#)

* EPPO – Euroopa ja Vahemeremaade taimkaitseorganisatsioon